

אלגברה ב' - גיליון תרגילי בית 4

גרס-שמידט ואופרטורים צמודים

תאריך הגשה: 9.8.2024

תרגיל 1. יהי $V = \mathbb{R}_2[x]$ ותהינה

$$\langle f, g \rangle_1 = \int_0^1 f(x) g(x) dx$$
$$\langle f, g \rangle_2 = f(-1)g(-1) + f(0)g(0) + f(1)g(1)$$

שתי מכפלות פנימיות על V . יהי

$$W = \{f \in V \mid f(x) = f(-x)\} \leq V$$

1. מוצאו בסיס $B = (w_1, \dots, w_m)$ של W והשלימו אותו לבסיס C של V . בצעו את תהליך גרס-שמידט על C לפי כל אחת מהמכפלות הפנימיות כדי לקבל בסיסים אורתונורמליים לפיהן.

2. היעזרו בבסיסים שמצאתן בסעיף הקודם כדי למצוא את $W^\perp$ לפי כל אחת מהמכפלות הפנימיות.

3. מוצאו את ההטלה האורתוגונלית P_W על W לפי כל אחת מהמכפלות הפנימיות.

4. יהי $f(x) = 1 + x$. מוצאו את המרחק של f מ- W לפי כל אחת מהמכפלות הפנימיות.

תרגיל 2. יהי V מרחב מכפלה פנימית סוף-מימדי מעל $\mathbb{C}$, ויהי $T \in \text{End}_{\mathbb{C}}(V)$. הראו כי קיים בסיס אורתונורמלי B עבורו $[T]_B$ משולשת עליונה.

רמז: היעזרו במשפטי ז'ורדן וגרס-שמידט.

תרגיל 3. יהי $V = M_2(\mathbb{R})$ עם הבסיס

$$B = \left(\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right)$$

מוצאו מכפלה פנימית על V לפיה B בסיס אורתונורמלי.

רמז: כל המכפלות פנימיות על V הן מהצורה

$$\langle u, v \rangle_C := \langle [u]_C, [v]_C \rangle_{\text{std}}$$

עבור C בסיס של V .

תרגיל 4. יהי $V = \text{Mat}_n(\mathbb{R})$ עם המכפלה הפנימית $\langle X, Y \rangle = \text{tr}(Y^t X)$, ותהי $B \in V$. נגדיר אופרטור

$$\Phi_B: V \rightarrow V$$

$$A \mapsto BA$$

1. חשבו את Φ_B^* .

2. עבור אילו מטריצות B האופרטור Φ_B נורמלי?

3. עבור אילו מטריצות B האופרטור Φ_B צמוד לעצמו?

4. עבור אילו מטריצות B האופרטור Φ_B אורתוגונלי?

תרגיל 5. יהי $V = \text{Mat}_2(\mathbb{R})$ עם המכפלה הפנימית $\langle X, Y \rangle = \text{tr}(Y^t X)$, ויהי $T \in \text{End}_{\mathbb{R}}(V)$ המוגדר על ידי

$$T \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 16a & 4b - 6c \\ -6b + 13c & 16d \end{pmatrix}$$

מיצאו בסיס אורתונורמלי B של V עבורו $[T]_B$ אלכסונית, ומיצאו אופרטור $S \in \text{End}_{\mathbb{R}}(V)$ צמוד לעצמו עבורו $S^2 = T$.

תרגיל 6. יהי V מרחב מכפלה פנימית מרוכב מממד סופי, יהי $T \in \text{End}_{\mathbb{C}}(V)$ נורמלי, ונניח כי 3, 4 ערכים עצמיים של T . הראו שיש $v \in V$ עבורו $\|v\| = \sqrt{2}$ וגם $\|Tv\| = 5$.

תרגיל 7. יהי V מרחב מכפלה פנימית מרוכב מממד סופי, יהי $T \in \text{End}_{\mathbb{C}}(V)$ ויהי $a \in \mathbb{C}$ עבורו $|a| \neq 1$.

1. הראו כי אם $T^* = aT$ אז $T = 0$.

2. נניח כי T נורמלי, ויהי $S = T - aT^*$. הוכיחו כי $\ker(T) = \ker(S)$.